

Bulletin České asociace pedagogického výzkumu 5/2016

V pátém čísle Bulletinu přinášíme mnoho nových informací pro komunitu pedagogů. Za pozornost stojí zpráva z výroční konference ČAPV, zápis z letošní členské schůze, informace o výhercích soutěží ČAPV a výzvy pro autory časopisů *Pedagogická orientace* a *Studia paedagogica*.

výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Cena ČAPV za pozoruhodné publikace vydané v období 2014–2015

Při příležitosti XXIV. výroční konference konané 15.–16. 9. 2016 na Pedagogické fakultě JČU v Českých Budějovicích byly již tradičně uděleny ceny za publikační výstupy z předchozích dvou let. Na základě hodnocení poroty, která pracovala ve složení Martin Chvál, Jiří Mareš, Petr Najvar, Jana Poláchová Vašátková, Jan Průcha a Klára Šedová, byli oceněni níže uvedení autoři a autorské týmy.

V kategorii článků cenu získal Karel Starý a Veronika Laufková za studii *Kde žáci v polovině základního vzdělávání selhávají při porozumění čtenému polemickému textu* (*Pedagogika*, 65(4), 392–412).

V kategorii monografií byly oceněny dva týmy:

- Autorský kolektiv vedený Ivou Stuchlíkovou a Tomášem Janíkem za knihu *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy* (Brno: Masarykova univerzita 2015);
- Autorský kolektiv vedený Davidem Gregerem, Jaroslavou Simonovou a Janou Strakovou za knihu *Spravedlivý start? Nerovné šance v předškolním vzdělávání a při přechodu na základní školu* (Praha: Pedagogická fakulta 2015).

V juniorské kategorii byla cena udělena Miroslavu Jirečkovi za monografii *Vývoj vyučovacího předmětu dějepis v letech 1918–2013* (Brno: Masarykova univerzita 2014).

Děkujeme členům poroty a blahopřejeme oceněným.

Dominik Dvořák

2. Zpráva z výroční konference ČAPV v Českých Budějovicích

XXIV. konference České asociace pedagogického výzkumu, která se konala 15.–16. září 2016 na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, byla zaměřena na téma *Síťování (networking)* v pedagogickém výzkumu. Konference se zúčastnilo celkem 150 účastníků.

Záštitu nad konferencí převzal rektor Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích doc. Tomáš Machula, děkan Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích dr. Michal Vančura, hejtmán Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola a primátor města České Budějovice Ing. Jiří Svoboda.

V rámci konference se uskutečnily tři plenární přednášky. Prof. Eliška Walterová (Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání) se ve své přednášce zaměřila na téma *Možnosti a limity síťování v pedagogickém výzkumu*. Zahraniční hosté Silke

Rönnebeck (Leibniz-Institute for Science and Mathematics Education, Kiel, Germany), Robert Harry Evans a Jesper Bruun (University of Copenhagen, Faculty of Science, Department of Science Education, Denmark) vystoupili se svými přednáškami v anglickém jazyce. Pro účastníky bylo zajištěno simultánní tlumočení do českého jazyka. Silke Rönnebeck ve své přednášce představila téma Making change happen – the effects of PISA on educational reforms in Germany. Robert Harry Evans a Jesper Bruun ve společné interaktivní přednášce prezentovali téma Network analysis as a research methodology in science education.

V průběhu obou dnů probíhalo jednání v šesti obvyklých sekcích: Teorie a metoda v pedagogice, Vychovávaný a vzdělávaný jedinec, Učitelé a jiní pedagogičtí pracovníci, Cíle a obsah výchovy a vzdělávání, Procesy a výsledky výchovy a vzdělávání, Teorie a praxe fungování výchovných a vzdělávacích institucí. Vzhledem k tématu konference byla zařazena sekce Inspirace z národní a mezinárodní výzkumné spolupráce – síťování (networking): aktéři, instituce, témata a technologie, jejíž součástí bylo i symposium Projekt ASSIST-ME – výzkum formativního hodnocení v badatelsky orientovaném přírodovědném a matematickém vyučování. Hlavní téma konference organizátory inspirovalo k zařazení několika tematicky propojených sekcí, v nich zazněly příspěvky, které byly původně přihlášeny do výše uvedených sekcí. Druhý den konference byly prezentovány a hodnoceny postery (viz zpráva z posterové sekce).

Před zahájením konference (14. září 2016) se konaly tři metodologické semináře. Dalibor Kučera (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky a psychologie) vedl seminář Příprava výzkumného projektu – teorie, praxe a metodologická úskalí. Denisa Šukolová (Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, Centrum edukačního výzkumu, Banská Bystrica) prezentovala téma Potenciál Q-metodologie v edukačnom výskume. Robert Harry Evans a Jesper Bruun (University of Copenhagen, Faculty of Science, Department of Science Education) společně vedli seminář s názvem Using network science to study processes of learning.

Nedílnou součástí konference byla členská schůze České asociace pedagogického výzkumu (viz zpráva z členské schůze).

Doprovodný program konference zahrnoval tři výstavy. Dvě výstavy byly umístěny ve fakultních galeriích. Výstava s názvem Kreslení na Učitelském ústavu v Českých Budějovicích v Malé galerii, výstava Romana Kubičky Osm obrazů RK v Galerii D9. Ve druhém patře budovy fakulty byla umístěna putovní výstava časopisu Komenský, která vznikla v rámci oslav 70. výročí založení Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity a rovněž 140. výročí vzniku časopisu.

Za organizační výbor konference Iva Žlábková

3. Zpráva z posterové sekce XXIV. konference ČAPV v Českých Budějovicích

V rámci XXIV. konference ČAPV v Českých Budějovicích bylo v posterové sekci prezentováno 11 posterových příspěvků od celkem 21 autorů.

Postery byly vyvěšeny po oba dva dny konference tak, aby měli všichni účastníci konference možnost seznámit se s tématy, které zpracovali příspěvatelé této sekce. Druhý den konference všichni autoři prezentovali osobně v rámci vyhrazeného času svoje postery.

Hodnocení, které následovalo hned po osobní prezentaci, se ujala pětičlenná odborná komise ve složení: Alena Hošpesová, Jan Slavík, Karel Starý, Miroslav Janík, Marie Najmonová. Postery byly hodnoceny z hlediska tří kritérií. V prvním kritériu byl hodnocen vědecký přínos příspěvku, aktuálnost tématu a význam předpokládaných zjištění s ohledem na dosavadní vědecké

poznatky. V rámci druhého kritéria byly postery hodnoceny podle relevantnosti použitého výzkumného designu a metodologie. V posledním kritériu byla hodnocena kvalita výtvarného a technického provedení.

Vítězkou posterové sekce se stala Anna Římánková, která v rámci posterového příspěvku s názvem „Determinanty vzdělávacích výsledků žáků“ prezentovala plán svého výzkumu. Za první místo byla autorka oceněna možností účastnit se XXV. výroční konference ČAPV jako neplatící host.

Na druhém místě se umístili Jana Vomáčková a Lukáš Rokos se svým posterem „Rozhovor mezi žáky jako metoda vrstevnického hodnocení“ a třetí se umístili Kateřina Vlčková, Kateřina Lojdovalová, Josef Lukas, Jan Mareš a Tomáš Kohoutek, kteří prezentovali poster s názvem „Moc ve školních třídách studentů učitelství“.

Za organizační výbor konference Marie Najmonová a Iva Žlábková

4. Zápis z členské schůze ČAPV

Členská schůze ČAPV se uskutečnila ve čtvrtek 15. 9. 2016 v 17.50 na Pedagogické fakultě JČU.

- Předseda ČAPV předložil zprávu o hospodaření. Vzhledem k novým pravidlům se změnilo rozpočtovací období – přechod na kalendářní roky. Proto byla předkládána zpráva za rok 2015. Předložené vyúčtování za rok 2015 bylo jednomyslně schváleno.
- Předseda informoval o průběžném vývoji rozpočtu v roce 2016, který je uspokojivý.
- Předseda předložil zprávu o činnosti výboru od předchozí konference.
- Byly předloženy stanovy ČAPV podle nového občanského zákoníku. ČAPV je registrována u rejstříkového soudu v Praze jako zapsaný spolek se sídlem v Praze, Myslíkova 7.
- Web ČAPV byl inovován technologicky a obsahově, ve vnitřní části bude přístup k EERJ.
- Zástupce organizačního výboru 25. konference v Hradci Králové pozval účastníky na příští konferenci ČAPV, která se bude konat 13. a 14. září 2017.
- Příští rok bude volební, bude volen nový výbor. Předseda vyzval k tomu, aby členové uvažovali o nominacích.
- Pokusně byla spuštěna facebooková stránka ČAPV: <https://www.facebook.com/CAPVaEERA/>
- V roce 2017 bude ČAPV slavit 25. výročí. Náměty, jak výročí oslavit, je možno zasílat na adresu dr. Dvořáka do 31. 12. 2016.
- Předseda předložil návrh nové koncepce publikační strategie ČAPV. Členská schůze schválila návrh nevydávat sborník plných textů z konference ČAPV (schváleno 28 – 3 – 3). Členská schůze pověřila výbor vytvořením pracovní skupiny pro změnu publikační strategie (jednomyslně schváleno).
- Návrh rozpočtu na rok 2017: zvýšit dotaci soutěže, posílit aktivitu v tomto směru. Zvýšit odměnu tajemníkovi, finalizovat kontrolu členské základny. Vytvořit rezervu na rozvoj a změnu publikační strategie. Navržený rozpočet byl jednohlasně schválen jednohlasně.

Zapsal: Dominik Dvořák

5. Nové tváře v ČAPV

K datu zveřejnění Bulletinu ČAPV byly nově na základě přihlášení a po souhlasném projednání výborem přijaty do řad členů ČAPV nové členky (v abecedním pořadí):

- **Doc. PhDr. Ludmila Miklánková, Ph.D.**, Katedra primární a preprimární pedagogiky, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. Deklarovaná oblast zájmu: motorika dítěte v kontextu kompetencí pro zahájení povinné školní docházky.
- **PhDr. Lucie Rohlíková, Ph.D.**, Katedra výpočetní a didaktické techniky, Pedagogická fakulta Západočeské univerzity v Plzni. Deklarovaná oblast zájmu: pedagogika, vysokoškolská pedagogika, ICT ve vzdělávání.
- **Mgr. Markéta Zachová, Ph.D.**, Katedra pedagogiky, Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni. Deklarovaná oblast zájmu: obecná pedagogika, sociální pedagogika, multikulturní výchova a vzdělávání, specifika práce s žáky-cizinci.

Novým členkám byl zaslán přijímací dopis se základními informacemi. Přejeme jim ještě touto cestou profesní elán, neutuchající zájem o pedagogický výzkum a mnoho úspěchů. Od nových kolegyně očekáváme, že vnesou do činnosti asociace nové podněty a budou pro komunitu pedagogického výzkumu aktivními, platnými a perspektivními členkami.

Petr Novotný, předseda

POZVÁNKA NA KONFERENCI

IEA, ÚVRV PedF UK a ČŠI společně pořádají ve dnech 26.–30. 6. 2017 v Praze mezinárodní konferenci IEA IRC 2017. Tato konference se koná každé dva roky a účastní se jí výzkumníci z celého světa. Tematické sekce jsou členěny podle jednotlivých mezinárodních studií IEA (tedy TIMSS, PIRLS, ICCS a CIVED, ICILS, TEDS-M). Na konferenci jsou prezentovány analýzy z těchto mezinárodních výzkumů. První dva dny konference jsou nabízeny metodologické semináře, které zpravidla umožňují výzkumníkům se naučit pokročilejší analýzy dat z mezinárodních výzkumů. Přihlašování příspěvků je do 1. 12. 2016.

<http://www.iea.nl/irc-2017.html>

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

- Ve dnech 6.–7. 12. 2016 se v Praze bude konat 12. ročník mezinárodní vědecké konference **SCHOLA 2016**. Více viz <https://spark.adobe.com/page/7ohkpMA0ID2WI/>
- V termínu 6.–7. února 2017 se v Českých Budějovicích uskuteční konference XVI. ročník česko-slovenské konference **Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku**. Více viz <http://gak.upol.cz/>
- Ve dnech 26.–30. 6. 2017 se v Praze uskuteční mezinárodní konference **7th IEA International Research Conference**. Více viz <http://www.iea.nl/irc-2017.html>
- V termínu 28.–30. 6. 2017 se v Brně uskuteční konference **International Council on Education for Teaching 61st World Assembly 2017**. Více viz www.icet2017.org

- Seznam dalších prestižních zahraničních konferencí týkajících se výzkumu vzdělávání zaštitěných **European Association for Research on Learning and Instruction (EARLI)** je dostupný zde:
http://www.earli.org/conferences/Sig_Conferences/Sig_Conferences_in_2016

ČASOPISY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

NOVINKA: Orbis scholae 1/2016

První číslo časopisu Orbis scholae roku 2016 uveřejňuje následující studie: Informální mezigenerační učení v učitelstvě sborech: rozdíly v zapojení generací do učebních interakcí (P. Novotný, K. Brücknerová), Klíčová témata a metody ve výzkumu soukromého doučování (V. Šťastný), Meziškolní mobilita: přehledová studie výzkumných témat (J. Vyhnálek), Možnosti praktické práce s daty z mezinárodních vzdělávacích studií: problémy a jejich praktická řešení (P. Soukup), Výukové případové studie a jejich využití (J. Mareš).

<http://www.orbisscholae.cz>

NOVINKA: Pedagogická orientace 3/2016

Třetí letošní číslo časopisu Pedagogická orientace uveřejňuje následující studie: Metodologické otázky srovnávací pedagogiky: podněty pro koncipování komparativních studií (M. Rabušicová, K. Záleská), Diskurzivní analýza a její využití ve výzkumu edukačních jevů (D. Klapko), Konverzační analýza a interakce ve třídě: východiska a metodologické aspekty (F. Tůma), Uplatnění fenomenografického přístupu na příkladu výzkumu využívání digitálních technologií ve vzdělávání (H. Staudková), Prozatím nevyužitá šance: situační analýza v pedagogickém výzkumu (J. Kalenda), Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě (K. Vlčková, K. Lojdová), Velikost a reprezentativita výběrového souboru v kvantitativně orientovaném pedagogickém výzkumu (P. Soukup, I. Kočvarová), Aplikace metody ukotvujících vinět v pedagogickém výzkumu: přehled literatury a metodologická doporučení (H. Voňková, O. Papajoanu, S. Bendl), Analytika učení: nový přístup ke zkoumání učení (nejen) ve virtuálním prostředí (L. Juhaňák, J. Zounek).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: Pedagogika 4/2016

Čtvrté letošní číslo Pedagogiky obsahuje stati: Přístupy české vzdělávací politiky po roce 1989: Deprofesionalizace učitelství a učitelského vzdělávání? (V. Spilková), Začínající učitelé a drop-out (M. Píšová, S. Hanušová), Využití aktivit podporujících profesní rozvoj a vnímání jejich překážek učiteli základních a středních škol (S. Michek), „Lesson study“ v českých podmínkách: Jak učitelé vnímali svou účast a jaký vliv měla na jejich vnímání si didakticko-matematických jevů (N. Vondrová, J. Cachová, J. Coufalová, M. Krátká), Videokluby jako forma profesního vzdělávání učitelů: otevřenost komunikace z pohledu učitelů (E. Minaříková, K. Uličná, M. Píšová, T. Janík, M. Janík), Rozvoj profesního vidění studentů oboru Učitelství pro mateřské školy (Z. Syslová), Reflexe jako nástroj změny komunikačního chování učitele: případová studie (K. Šedová).

<http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika>

Studia paedagogica 2/2016

Druhé letošní číslo časopisu Studia paedagogica obsahuje následující stati: The Future of Intergenerational Learning: Redefining the Focus? (M. Bottery), A Systematic Perspective on Intergenerational Learning: Theoretical and Empirical Findings (J. Franz, A. Scheunpflug), A Family Business as a Space for Intergenerational Learning Interactions (L. Kamanová, K. Pevná, M. Rabušicová), The Development of an Intergenerational Centre in the UK: How Several Generations Used the Centre and Interacted with(in) the Building (J. Melville), Intergenerational Learning with ICT: A Case Study (M. R. Patrício, A. Osório), Together Old and Young: How Informal Contact between Young Children and Older People Can Lead to Intergenerational Solidarity (G. Cortellesi, M. Kernan).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

NOVINKA: E-pedagogium 2/2016

Druhé letošní číslo E-pedagogia uveřejňuje následující odborné články a statě: What Helps in the Scenery in Systemically-Oriented Work with People (S. Ševčíková), Quo Vadis Teaching Literary Criticism (S. T. Saksono, I. W. Harits, Š. Chudý), Foreign Language as Teachers' Skill in the 21st Century (L. Chmelařová), Gaining Specific Competences from the Perspective of Future Teachers of English (Z. Sassiková, B. Babická, T. Studeník), Selected Aspects Of Lifestyle Of Active Boys In The Older School Age (J. Kvintová, M. Sigmund, M. Kudláček, I. Dostálová), Professional Reflection and Self-reflection in the Educational Work of Secondary School Teachers (M. Novocký), Lower Secondary School Pupils' Perception of e-Textbooks (J. Moravec, K. Pešková), Development and Reflection on Early Childhood Education in U. S. Higher Schools (S. Li), Developing Professional Skills in Pre-primary Teachers via Reflexion and Self-Reflection (Z. Syslová, N. Ziklová), Preschool Teacher Education in China: History, Achievements, Problems and Prospects (S. Li, Ch. Deng), Pre-service Teachers' Sentiments, Attitudes, and Concerns about Inclusive Education in Chongqing, China (X. Li, S. Xiu, Y. Xiang, M. Potměšil).

<http://www.pdf.upol.cz/rychle-odkazy/casopis-e-pedagogium/>

Sociální pedagogika 1/2016

První letošní číslo Sociální pedagogiky obsahuje studie: Social Pedagogy and Social Work: An Analysis of their Relationship from a Socio-pedagogical Perspective (E. Marynowicz-Hetka), The Relationship Between Social Work and Social Pedagogy – Similarities in Theory and Profession from a German Perspective (K. Kraimer, L. Altmeyer), Educational Discourses in Social Work (J. Navrátilová, P. Navrátil), The Relationship of Social Pedagogy and Social Work (B. Kraus, S. Hoferková), Convergent and Divergent Aspects of Social Work and Social Pedagogy (A. Mátel, A. Preissová Krejčí), Selected Methods of Intervention Suitable for Work Social Educator with Children at Risk of Social Exclusion (H. Skarupská), Study Review: Selected Methods of Intervention Suitable for Work Social Educator with Children at Risk of Social Exclusion (M. Stanoev).

<http://soced.cz>

Scientia in educatione 1/2016

V letošním prvním čísle časopisu Scientia in Educatione jsou uveřejněny následující stati a studie: Sémantický diferenciál jako jedna z možností zkoumání postojů k chemii u žáků druhého stupně základních škol (M. Kubiátko), Matematické sebehodnocení žáků a žákyň ve 4. a 8. ročníku ZŠ (I. Smetáčková), Chemické úlohy se školními měřicími systémy: motivační orientace žáků v badatelsky orientovaných úlohách (P. Šmejkal, M. Skoršepa, E. Stratilová Urválková, P. Teplý), Typy vzdělávacích komiksů a analýza jejich edukačního potenciálu pro přírodovědnou výuku (E. Trnová, T. Janko, J. Trna, K. Pešková), Efektivita badatelsky orientovaného vyučování na primárním stupni základních škol v přírodovědném vzdělávání v České republice s využitím prostředí školních zahrad (Z. Vácha, T. Ditrich).

<http://www.scied.cz/>

NOVINKA: Lifelong Learning 2/2016

V druhém čísle časopisu Lifelong Learning byly publikovány následující studie: Francouzská nižší sekundární škola – Collège (M. Váňová), Kariérové poradenství v základních školách: výzkumné šetření mezi kariérovými poradci (L. Ďurišová), Implicitní postoje učitelů středních odborných škol k přírodě (M. Horáčková), Úroveň kritického myšlení studentů vybrané fakulty humanitních studií (J. Martincová), Pohled lektorů firemního vzdělávání na faktory úspěchu své vzdělávací činnosti (M. Procházka, M. Vítečková).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

MAGISTER: reflexe primárního a preprimárního vzdělávání ve výzkumu 2/2015

V druhém čísle roku 2015 byly publikovány tyto výzkumné texty: Proměny vzdělávání učitelů v primární škole v kontextu digitalizace a budoucnosti práce (L. Podroužek, D. Šafránková), K dovednosti žáků primární školy predikovat svou úspěšnost v řešení nestandardních úloh (E. Nováková), Komunikace o pubertě: dítě – matka – otec (M. Rašková, D. Provázková Stolinská) a Mobilní dotyková zařízení a jejich implementace do výuky na základní škole (P. Částková, J. Kubrický, D. Provázková Stolinská).

<http://kpv.upol.cz>

Journal of Technology and Information Education 1/2016

První číslo roku 2016 časopisu JTIE obsahuje výzkumné studie: Didaktika odborných technických předmětů na středních školách – vývoj, stav a perspektivy (P. Pecina, P. Sládek), Příprava učitelův technických predmetov v názoroch pedagogov a študentov (D. Lukáčová, G. Bánesz), Osvojovanie vedomostí žiakov v odbornom predmete s využitím interaktívnej tabule (M. Ďuriš, M. Bendík), Analýza možností výuky elektrotechniky na základní škole (Č. Serafín), Digitální genealogie a badatelsky orientovaná výuka informatiky na základní škole (P. Pexa), Mohou být mobilní technologie prostředkem pro výuku přírodovědných předmětů současné generace žáků? (J. Válek, P. Sládek).

<http://jtie.upol.cz/>

NOVINKA: Historia scholastica 1/2016

V prvním čísle roku 2016 byly publikovány následující studie: Schule und Geheimdienst in der DDR. Geschichte und Geschichtsschreibung (U. Wiegmann), Transformation of Philosophy from Marxism to Theology in the educational system of Yugoslavia: The Case of Montenegro (V. Zoric), Today, as I become a Pioneer...: Education in the spirit of socialism (Š. Batinić, I. Radeka, S. Šušnjara), Von der bürgerlich-liberalen Pädagogik des 19. Jahrhunderts zur totalitär verfassten sozialistischen Staatspädagogik der 1950er Jahre – Aspekte der erziehungswissenschaftlichen Disziplingeschichte in Ungarn (A. Németh), Pädagogische Wissenschaft in einer (modernen) Fürsorgediktatur – das Beispiel DDR (S. Häder).

<http://www.historiascholastica.com>

Journal of Pedagogy 1/2016

První letošní číslo časopisu Journal of Pedagogy s názvem Resisting Normal Science in Educational Research obsahuje následující studie: A manifesto for critical narrative research and pedagogy for/with young children: Teacher and child as critical annalist (M. O'Loughlin), Diverse complexities, complex diversities: Resisting 'normal science' in pedagogical and research methodologies. A perspective from Aotearoa (New Zealand) (J. Ritchie), Exploring embodied methodologies for transformative practice in early childhood and youth (D. M. Dachyshyn), Shaping the "Habits of mind" of diverse learners in early childhood teacher education programs through powerpoint: An illustrative case (A. Kirova, Ch. Massing, L. Prochner, A. Cleghorn), Exploring embodied methodologies for transformative practice in early childhood and youth (H. Cahill, J. Coffey, K. Smith), What I learned from the Ypsilanti Perry Preschool Project: A teacher's reflections (L. Deman-Sparks), At sea: What direction for critical early childhood research? (M. Urban).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

Acta Technologica Dubnicae 2/2016

V druhém čísle vědeckého časopisu Acta Technologica Dubnicae, indexovaného v databázi ERIH+, byly publikovány tyto stati: Promotion of Family Reading in the Context of Children's Early Reading Literacy Development (V. Tomášová, Z. Šulganová), Responsibility and Task Structuring as the Basic Attributes of Learning Styles and Their Relation Towards Consistency and the Quality of Hierarchy of a Learner's Mind Map (J. Duchovičová, N. Kozárová), Some Aspects of Burnout in Nursing Homes (L. Leskovic, G. Vukovič, R. Leskovar, J. Goriup), The Z Generation (Csobanka, E. Zsuzsa), Intercultural Primary Education in the Second Half of the Decade (R. Osad'án, E. Reid, M. Balešová), Divorce Rate in the Slovak Republic as a Social and Educational Problem (Gežová, K. Cimprichová), Professional Development of Information Technology and Technical Education Teachers (H. Noga), The Jubilee of PaedDr. Mária Uhereková, PhD. (V. Tomášková, S. Barnová).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk 4/2016

Čtvrté letošní číslo časopisu Pedagogika.sk obsahuje studie: Spôsobilosti na vedeckú prácu žiakov a rozvíjanie prírodovednej gramotnosti v učebnici biológie pre 5. ročník základnej školy (A. Mokrý), Vplyv motivácie na úspešnosť učenia sa cudzieho jazyka (M. Tatarko).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

KNIHY – SBORNÍKY: PŘÁVĚ VYCHÁZÍ...

NOVINKA: Průcha, J., Burkovičová, R., Dopita, M., Paloncyová, J., & Syslová, Z. (2016). *Předškolní dítě a svět vzdělávání. Přehled teorie, praxe a výzkumných poznatků*. Praha: Wolters Kluwer.

Kniha si klade za cíl přispívat k rozvoji teorie a výzkumu vědecké disciplíny o předškolním vzdělávání. Zatímco předškolní vzdělávání má v českém prostředí rozvinutou praxi realizovanou různými institucemi, tato praxe nenachází dosud dostatečnou vědeckou reflexi. Předpokladem takové reflexe je rozvoj systematického a multidisciplinárně orientovaného výzkumu. Proto se jednotlivé části monografie zabývají nejprve teoretickými koncepcemi fenoménu dětství v různých vědách (psychologie, sociologie, antropologie aj.). Dále jsou popsány sociální, ekonomické a demografické charakteristiky dětské populace a je podán přehled současné realizace předškolního vzdělávání jak v České republice, tak v několika zemích Evropy a v USA. Podstatná část knihy je věnována zmapování zahraničního výzkumu předškolního vzdělávání, jeho trendů, metod a přístupů, relevantních nálezů. Informativní účel má přehled zahraničních publikací, encyklopedií, časopisů, výzkumných center a vědeckých asociací v dané oblasti.

NOVINKA: Starý, K., & Laufková, V., a kol. (2016). *Formativní hodnocení ve výuce*. Praha: Portál.

Publikace se zabývá formativním hodnocením ve škole. Jedná se o kvalitativní hodnocení, jehož účelem je přinést žákům užitečnou informaci o jejich aktuálním stavu vědomostí a dovedností s cílem zlepšit jejich výsledky a naučit žáky přijímat hodnocení jako přirozenou součást života. Kniha si klade za cíl zorientovat čtenáře v aktuálních trendech hodnocení žáků a tématech, jako je stanovování kritérií hodnocení, poskytování zpětné vazby, práce s chybou, rozvoj sebehodnocení a vrstevnického hodnocení. Ve srovnávacím kontextu poukazuje na hlavní cesty rozvoje formativního hodnocení a na možnosti jejich využití při zvyšování kvality výuky na českých školách. Teorie je doplněna ukázkami s konkrétními nástroji a technikami formativního hodnocení, příklady z praxe a autentickými výroky učitelů a žáků. To vše by mělo pomoci převést teoretické poznatky do každodenní praxe.

NOVINKA: Syslová, Z. (2016). *Proměna mateřské školy v učící se organizaci*. Praha: Wolters Kluwer.

Autoři knihy jsou přesvědčeni, že pokud má mateřská škola dostát novým nárokům na vzdělávání dětí předškolního věku, musí se stát učící se organizací, která pro svůj rozvoj

využívá jak vnitřní, tak vnější zdroje. Pro naplnění svých ambiciózních cílů se rozhodli využít svých zkušeností a prostřednictvím příkladů z praxe přiblížit ředitelům škol, případně dalším aktérům podílejícím se na předškolním vzdělávání, jak se více otevřít komunikaci s dalšími partnery a organizacemi, a tak dětem poskytovat smysluplné poznávání hodnot, na kterých stojí naše společnost. Publikace je základem pro moderní a dynamické vedení mateřských škol.

NOVINKA: Kasper, T., & Kasperová, D. (2016). *Německé mládežnické hnutí a spolky mládeže v ČSR v letech 1918–1933*. Praha: Academia.

Publikace analyzuje programové zaměření vybraných německých mládežnických organizací v ČSR v letech 1918–1933 v kontextu tzv. německého mládežnického hnutí (deutsche Jugendbewegung). Pozornosti se zaměřuje na programovou a ideovou analýzu měšťánského nacionálně zaměřeného spolku Sudetendeutscher Wandervogel, který plnil v značné míře vzorovou funkci i pro činnost ostatních nacionálně-konzervativních německých spolků v ČSR. Dále rozebírá, že německé konzervativně-nacionální mládežnické spolky měly být nejen prostředkem tzv. kulturně kritického hnutí za „reformu života“ (Lebensreform), ale i prostředkem sudetoněmeckého nepolitického sjednocení všech sudetských Němců, a v neposlední řadě se věnuje i vývoji německých židovských mládežnických skupin Blau Weiss v ČSR a jejich oscilaci mezi socialismem a sionismem.

NOVINKA: Straková, J. (2016). *Mezinárodní výzkumy výsledků vzdělávání. Metodologie, přínosy, rizika a příležitosti*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta.

Kniha přináší informace o historickém vývoji mezinárodních výzkumů, jejich metodologii a zpracování získaných dat. Zároveň hledá odpovědi na otázky, do jaké míry je kritika výzkumů oprávněná, co užitečného výzkumy přinesly a kde mohou potenciálně škodit, v čem je možno se z nich poučit a kde je naopak třeba se mít na pozoru.

Plný text knihy je dostupný [zde](#).

NOVINKA: Lazarová, B., Hloušková, L., Trnková, K., Pol, M., & Lukas, J. (2016). *Řízení inkluze ve škole*. Brno: MU.

Publikace se věnuje tématu řízení inkluzivního vzdělávání v českých školách. První část obsahuje analýzu mezinárodního a českého politického diskurzu týkajícího se realizace inkluze ve vzdělávání v posledních dvaceti letech. Druhá část publikace se pak zaměřuje na témata spojená s řízením inkluzivního vzdělávání a ústí v analýzu výsledků vícečetné případové studie řízení inkluzivního vzdělávání v českých základních školách.

Plný text knihy je dostupný [zde](#).

Zounek, J., Juhaňák, L., Staudková, H., & Poláček, J. (2016). *E-learning: učení (se) s digitálními technologiemi*. Praha: Wolters Kluwer.

Kniha se věnuje problematice digitálních technologií ve vzdělávání, a to především z pedagogického a didaktického hlediska. Reflektuje současný stav rozvoje technologií

a jejich výhody i nevýhody ve vzdělávání (zmíněny jsou např. MOOC, mobilní technologie, gamifikace aj.). Kniha vychází z teoretického studia a empirických výzkumů autorů, ale i jejich učitelské a lektorské praxe. Na část věnovanou teoriím učení, aktérům e-learningu a proměnám učení v životě dnešního člověka navazují kapitoly zaměřené na didaktické otázky (např. instructional design, modely výuky apod.) včetně příkladů využití digitálních technologií v reálné výuce. Publikace dále přináší přehled odborných informačních zdrojů (výsledky výzkumů, statistická data, studie) i ukázky výzkumných přístupů v této oblasti, z nichž některé jsou v českém prostředí poměrně nové nebo méně využívané (např. learning analytics, fenomenografie). V Přílohách je publikován seznam nejvýznamnějších zahraničních odborných časopisů a vědeckých konferencí zaměřených na problematiku digitálních technologií ve vzdělávání a e-learningu. Důležitou součástí knihy je online podpora na adrese www.knihaelearning.cz, v níž čtenáři najdou všechny odkazy uvedené v knize, ale i některé doplňující informace. K online podpoře knihy se čtenář dostane pomocí QR kódů, které jsou zařazeny u každé kapitoly. Kniha tak reálně využívá některé možnosti digitálních technologií k propojení online a offline světa odborných informací.

Janík, T., Minaříková, E., Píšová, M., Uličná, K., & Janík, M. (2015). *Profesní vidění učitelů a jeho rozvíjení prostřednictvím videoklubů*. Brno: Masarykova univerzita.

Tato kniha je o přivádění viděného k řeči. Je také o profesi a profesionalitě. Autoři popisují nejen povahu profesního vidění učitelů anglického jazyka, ale i to, jak se změnilo po účasti ve videoklubech. Kniha je příspěvkem k diskusi o profesním vidění jako součásti učitelské profesionality a o možnostech využití profesních učících se komunit a video-sequencí výuky ve vzdělávání učitelů.

Plný text knihy je dostupný [zde](#).

Vlčková, K., Pešková, K., Kostková, K., Janík, M., & Švejdlíková, K. (2014). *Žákovské strategie při učení se anglickému jazyku a jejich vztah k úspěšnosti*. Brno: Masarykova univerzita.

Monografie prezentuje výsledky výzkumu žákovských strategií (především strategií užívání jazyka) uplatňovaných při učení se angličtině jako cizímu jazyku na konci základního vzdělávání. Žáky deklarované používání strategií je dáno do souvislosti s indikátory jejich vzdělávacích výsledků, jako jsou skóre z úloh KET na úrovni A2 či známka z anglického jazyka. Strategie a úspěšnost řešení úloh jsou zkoumány u řečových dovedností čtení, poslech, mluvení a psaní a v kontextu dalších proměnných, jako jsou učební a výkonová motivace, styly učení či podpora strategií učitelem. Smíšený výzkum kombinuje dotazníky, didaktický test a volné písemné výpovědi žáků o používaných strategiích při řešení úloh. Výzkumný vzorek zahrnuje 462 žáků 9. ročníku z 16 škol náhodného výběru v Jihomoravském kraji.

Poláchová Vašátková, J., & Rudnicki, P. (2016). *Proměny české a polské pohraniční školy poskytující povinné vzdělávání po roce 1989*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Kniha vznikla jako výstup z projektu řešeného v letech 2013–2014 na Univerzitě Palackého v Olomouci ve spolupráci s polským partnerem, jímž byla Dolnośląska Szkoła Wyższa ve Wroclavi. Záměrem projektu bylo analyzovat proměny českého a polského školství zajišťující povinné vzdělávání po roce 1989 se zaměřením na konkrétní regiony (Olomoucký a Moravskoslezský kraj a Dolnoslezské vojvodství). Zkoumány byly zejména funkce školy, s akcentem na kvalifikační, socializačně-integrační, individualizační, kulturní a ekologickou funkci. Smíšený výzkumný design koncipovaný komparativně se opíral o sběr dat s využitím různých metod: analýzy dokumentů, dotazníku a vícepřípadové studie. Specifikem projektu byla role výzkumníků v pozici kulturních cizinců: Čechů v Polsku a Poláků v České republice.

Dytrtová, K., & Raudenský, M. (2016). *Ko-text. Tvar, zvuk a gesto, tvůrce, učitel a žák*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně.

Publikace představuje a analyzuje výtvarné projekty napříč oborovým i věkovým spektrem tvůrců, od dětí základní školy po studenty na vysoké umělecké škole. Témata textu vznikla jako úvahy nad oborovými rolemi teoretiků, tvůrců, učitelů a galerijních animátorů, kterým jsou také texty určeny. Kniha si dává za cíl prohloubit komunikaci mezi těmito rolemi a přispět k výuce výtvarného oboru s rysy experimentu, akčnosti a hravosti. Publikace používá metodu konceptové analýzy, pomocí které lze porozumět konstrukci významu díla a interpretačnímu rozptylu. Teoretické teze stanovují například tyto otázky: Za jakých podmínek se objekt stává uměním? Na čem závisí exprese díla? Jaký vliv má na tento proces kontext a ko-text díla? Kdy je edukace v galerii pouze napodobivá k dílu vystavovaného autora? Mohla by tvorba obsahovat herní principy? Jak vzniká význam čáry, zvuku, barvě, tvarům, použitému médiu? Jednotlivé tiskoviny souboru jsou realizovány ve škále tiskových technik (ofset, sítotisk, litografie, knihtisk a digitální tisk). Publikace byla výtvarnou porotou soutěže Nejkrásnější české knihy roku 2015 oceněna 2. místem v kategorii Učebnice pro školy všech stupňů a ostatní didaktické pomůcky. V soutěži Zlatá stuha udělované tvůrcům nejlepších knih pro děti a mládež byla kniha vyhodnocena jako Výtvarný počin roku.

VÝZVA PRO AUTORY MONOČÍSLO PEDAGOGICKÉ ORIENTACE V ROCE 2017

Proměny školního poradenství

Hostující editoři: Bohumíra Lazarová, Josef Lukas, Jan Mareš, Lenka Kamanová

Mění se podoba (nejen) českých škol a zejména zvyšující se diverzita žáků v nich, s sebou přináší nová úsilí o rozvoj školního poradenství, resp. pedagogicko-psychologické podpory poskytované učitelům, žákům i rodičům ze strany vnitřních i vnějších poradenských subjektů. Školní poradenství se v posledních letech stává silným školsko-politickým tématem. Školy všech stupňů jsou podporovány v tom, aby obohacovaly své pracovní týmy o odborné pracovníky, zejména o školní psychology a školní speciální pedagogy, intenzivněji se také rozvíjejí vztahy mezi školami a vnějšími poradenskými subjekty. Je tedy pravý čas znovuotevřít téma školního poradenství, ohlédnout se za jeho nedávnou minulost, reflektovat současnou situaci (nejen) a diskutovat cesty možného rozvoje.

Připravované monotematické číslo časopisu *Pedagogická orientace* nabízí prostor pro publikování teoretických a empirických studií pojednávajících o široké škále témat, které mají více či méně těsnou vazbu na školní poradenství. Uvítáme přehledy, analýzy i diskuse týkající se pedagogické a psychologické poradenské teorie i praxe, např. analyzované zkušenosti s využíváním vybraných teorií a metod, analýzy proměn školního poradenství ve vazbě na měnící se potřeby škol, komparativní studie zaměřené na školní poradenství u nás a v zahraničí, ale i odborné diskuse o rolových proměnách školních poradců a školních poradenských pracovišť, o možných cestách k profesionalizaci práce školních poradců i učitelů v oblasti poradenství apod.

Své místo v monotematickém čísle najdou také informace o plánovaných či již realizovaných akcích (konference, workshopy, projektové aktivity aj.) a uvítáme i recenze odborných monografií s příbuznými tématy.

Časový plán přípravy monotematického čísla PedOr 2/2017 je následující:

- Abstrakty příspěvků v rozsahu 1–2 stran zasílejte do 30. 11. 2016 na lenkamanova@phil.muni.cz
- V abstraktu uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ: studie (rozsah cca 20 normovaných stran); diskusní příspěvek nebo esej (rozsah cca 10 normovaných stran), cíl a obsah příspěvku.
- Abstrakty budou posouzeny garanty čísla a do 15. 12. 2016 obdrží jejich autoři vyrozumění o dalším postupu.
- Termín pro odevzdání studií je stanoven na 15. 2. 2017.
- Následně studie projdou standardním recenzním řízením – recenzní posudky budou autorům průběžně zasílány spolu s žádostí o provedení úprav do 15. 4. 2017.
- Poté bude číslo redakčně zpracováno a předáno do tisku.

Vážené členky a členové České asociace pedagogického výzkumu,

vlastní, byť minimální rozpočet je jedním z předpokladů úspěšného fungování asociace. Zajišťujeme tak hladký chod asociace a mimo jiné tak můžeme např. platit každoroční poplatek evropské asociaci a poskytnout tak našim členům výhodu sníženého poplatku na jejich každoročních konferencích. I proto je podle článku V., bodu 4. Stanov ČAPV jednou z povinností člena pravidelně platit členské příspěvky.

Žádáme tedy všechny členy o brzkou úhradu dosud neuhrazených členských příspěvků. Členské příspěvky jsou stanoveny ročně ve výši 300,- Kč (základní), příp. 200,- Kč (snížená sazba jen pro interní doktorandy). Členský příspěvek se hradí za celý kalendářní rok.

Účet ČAPV, na který je možno členský příspěvek poukázat, je veden u České spořitelny pod číslem účtu 000000 – 2051199389 / 0800. Jako variabilní symbol uvádějte své členské číslo.

Své členské číslo najdete na webových stránkách Asociace, kde je jmenný seznam členů s uvedením členského čísla (<http://www.capv.cz>; Základní údaje → Seznam členů, nebo přímý odkaz zde <http://www.capv.cz/zakladni-udaje-o-capv/lenstvi-v-apv/seznam-clenu>). Zde je uveden seznam všech (i neplatících) členů.

V případě nejasností se obraťte na tajemníka ČAPV (Mgr. Pavel Čopf, email: 329107@mail.muni.cz) nebo i přímo na předsedu (novotny@phil.muni.cz, tel. 549 495 631).

Petr Novotný, předseda

Redakční poznámka: Bulletin ČAPV je dvouměsíčník, vychází vždy v sudých měsících. Informace o zajímavých konferencích a nových publikacích zasílejte na knecht@ped.muni.cz.

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových výzkumně anebo metodologicky zaměřených knihách jsou uveřejňovány opakovaně vždy ve dvou po sobě následujících číslech. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce.

Časopis Komenský číslo 1, ročník 141, září 2016

Rozhovor do prvního čísla nového ročníku časopisu Komenský poskytla sestra Cyril Mooney, která v roce 1956 odešla vyučovat do Indie. Zde postupně vybudovala síť škol, postavených na důsledně inkluzivním principu. Její příběh se v leccm podobá příběhu Marie Montessori, kterou také pohled na velikou bídu malých dětí přivedl k svébytným postojům a originálním řešením. Obě se dokázaly podívat na beznadějnou situaci novým pohledem, který přehlízí stereotypy, jež vedou k apatii.

Realizovat osobní vizi v podobě otevření nové školy se daří i u nás. Příkladem může být laboratorní dvojjazyčná škola Labyrinth v Brně, o které referují v **reportáži** Lucie Škarková a Monika Mandelíčková.

Jiný úhel pohledu na složitost světa, a tím i pedagogických úkolů, odráží články v rubrice **Z výzkumu**. Martina Martínková pojednává o zkušenosti rozumově nadaného žáka v roli oběti školní šikany. Z výpovědí informantů vyplývá, že jednou z možných příčin vzniku šikany bylo jejich rozumové nadání, dále bylo poukázáno na příliš častou pochvalu ze strany některých učitelů či neobratnost v sociální interakci. Výzkumný článek Miroslavy Kovaříkové prezentuje šetření, které zjišťovalo názory učitelů různých stupňů škol na riziko vniknutí neznámého člověka do školní budovy. Učitelé považují zabezpečení svých škol za dostačující (zejména na vstupu do budovy), zároveň ale připouštějí nedostatky ve znalostech konkrétních postupů v případě ohrožení.

Rubrika **Didactica viva** představuje kazuistiku učební úlohy k rozvíjení matematických představ, která umožňuje promýšlet návaznosti mezi předškolním vzděláváním a vzděláváním na prvním stupni ZŠ.

V rubrice **Do výuky** čtenáři naleznou článek o možnosti využití QR kódu ve výuce, o výuce cizího jazyka metodou CLIL a také recenzi nejrůznějších výukových aplikací na tablety.

Novinkou tohoto ročníku je rubrika **Z prací studentů**. Chceme v ní dát příležitost formátu, který hojně vzniká na pedagogických fakultách a který málokdy – vzhledem k všeobecné přesycenosti texty – najde širší uplatnění. Máme zájem o zajímavé a inspirativní práce bakalářské, diplomové i závěrečné z programu celoživotního vzdělávání. Často se v nich zúročují jedinečné zkušenosti. A je škoda, když kus dobře odvedené práce zůstane ležet ladem. První odvážná autorka – studentka Pedagogické fakulty MU v Brně – pojednává o využití filmů s estetickou hodnotou ve výuce na základní škole.

Kromě toho čtenáři naleznou v časopisu tradiční rubriky: oblíbenou psychologickou poradnu Václava Mertina, recenze na nejnovější publikace, stručné zprávy ze školství a jazykovou poradnu.

Nový ročník časopisu Komenský si můžete předplatit v Obchodním centru MU:

https://is.muni.cz/obchod/fakulta/ped/casopisy/casopis_komensky/

Navštivte nás také na webu:

<http://www.ped.muni.cz/komensky>

CALL FOR PROPOSALS

ICET 61st World Assembly 2017

28 – 30 June 2017

THEME

Re-thinking Teacher Professional Education: Using Research Findings for Better Learning

Masaryk University, Faculty of Arts, Department of Educational Sciences
Brno, Czech Republic

ICET and Masaryk University invite educational researchers, practitioners and policy makers to submit proposals for the International Council on Education for Teaching 61st World Assembly 2017. The assembly welcomes 200 scholars each year, representing views and research traditions from all parts of the world. Submission is open to ICET members and non-members. Submissions are accepted online only, at www.icet2017.org. To allow for as many voices as possible, participants may make no more than two presentations.

SUB-THEMES

1. Teachers as Leaders of Learning
2. Students Voice in Teacher Education
3. Improving the Quality of Learning
4. Teaching in Digital Era
5. Teacher Education and Professional Development
6. Learning Communities, Partnerships and Networks
7. International Trends in Teacher Education

PROPOSALS

Proposals are of two types: refereed and non-refereed. Refereed proposals may include individual and / or multiple authored papers and symposia. Accepted refereed papers will be included in conference proceedings. Non-refereed proposals may consist of a paper, symposium, or workshop.

TYPES OF SESSIONS

1. Multiple-paper sessions (90 minutes)

Multiple-paper sessions are intended to report summaries of ongoing or final research results, to provide a brief analysis of issues of policy and practice, or to report an initiative in teacher education. There will be 3 paper presentations for each parallel session. Each presenter will be given 20 minutes of presentation time with 10 minutes for Q & A per session.

2. Multiple-presenter symposium (120 minutes)

Symposium provides an opportunity to examine specific research issues, problems, or topics from a variety of perspectives. Symposium organizers should solicit proposals and submit them together, along with the name of a symposium chairperson. Session organizers are expected to chair the session and to facilitate discussion. The proposal should include the purpose and the rationale of the session, a description of each presentation and a statement regarding audience involvement. Symposia may also use a panel discussion format.

3. Workshops (60 - 90 minutes)

Workshops are intended to be interactive sessions where researchers, practitioners or policymakers present a theme allowing adequate time for reflective discussion and interaction. Learning-by-doing occupies most of the session, and any presentations are brief. The proposal should include the purpose and the rationale of the session, a description of the presentation, and a statement regarding audience involvement.

IMPORTANT DATES

1 October 2016: Conference registrations open

28 February 2017: Abstract submission deadline

26 March 2017: Refereed papers submission deadline

28 March 2017: Notification of acceptance of abstracts

14 April 2017: Feedback to refereed papers

14 May 2017: Refereed papers are due

20 May 2017: Early-bird registration deadline

May 2017: Conference program (draft) available online

1 June 2017: Online Registration closes

28 – 30 June 2017: ICET 2017 conference in Brno, Czech Republic

SUBMISSION REQUIREMENTS

Refereed Papers

The full first draft of the paper (no longer than 6000 words), together with a 150-word summary of the paper, should be submitted via www.icet2017.org. The 150-word summary will be included in the conference program. All feedback from the refereeing process will be returned to submitters to enable the paper to be finalized for the conference proceedings. If a refereed paper is accepted for the program but then does not pass the reviewing process, it is still eligible for placement in the program as a non-refereed paper.

Refereed papers will be published in a peer reviewed online conference proceedings, the ICET 2017 Yearbook.

The paper should include as many of the following as are applicable

- Objectives or purposes of the research
- Perspective(s) or theoretical framework
- Methods, techniques or modes of inquiry
- Data sources or evidence
- Results and/or conclusions/points of view
- Educational importance of this study
- Connection to the themes of the assembly

Criteria for Acceptance of Refereed Proposals

- Topic: originality, significance in choice of problem, importance of issues, relevance and appropriateness to conference theme/ICET areas of interest
- Contribution to Education: scientific/educational importance, theoretical/ practical framework articulated, contribution to the field
- Analysis and Interpretations: significance of conclusions or work in progress, implications for research, practice, policy and development of ideas; relationship of conclusions to findings; generalization ability or usefulness of findings or concepts
- Opportunities for Interaction: opportunities for interactions with the audience and exchange of multiple perspectives.

Non-Refereed Papers

The proposal summary of up to 1000 words (excluding the references) should be submitted by via www.icet2017.org. A 150-word summary of the paper should also be submitted for inclusion in the conference program.

The summary should address as many of the following as are applicable

- Objectives or purposes of the research, policy or practice
- Perspective(s) or theoretical framework
- Methods, techniques or modes of inquiry
- Data sources or evidence
- Results and/or conclusions/points of view
- Educational importance of this study
- Connection to the themes of the assembly

Criteria for Acceptance of Non-Refereed Proposals

- Topic: relevance and appropriateness to conference theme/ ICET areas of interest, importance of issue
- Contribution to Education: educational, practical and/or political importance, framework and significance
- Description, Analysis and Discussion: coherence, generalizability, implications and usefulness for practice, research and policy making, including outcomes/intended outcome
- Opportunities for Interaction: opportunities for interactions with the audience and exchange of multiple perspectives.

Symposium Proposal

A symposium or panel discussion provides opportunities not afforded in a single paper to examine a specific problem or topic from a variety of perspectives, engage in intensive discussion, or draw on a wide range of experiences. The proposal should provide a summary of up to 2,000 words (excluding references), together with a 150-word summary of the paper should be submitted via www.icet2017.org. The 150-word summary of the paper will be included in the program booklet. Symposium sessions are not refereed.

ABOUT MASARYK UNIVERSITY

Masaryk University, located in Brno, is the second-largest public university in the Czech Republic and the leading higher education institution in Moravia. At present it comprises nine faculties with over 200 departments, institutes and clinics. Recognized as one of the most important teaching and research institutions in the Czech Republic and a highly-regarded Central European university, it has been infused with a strong democratic spirit ever since its establishment in 1919. The university also plays a major role in the social and cultural life of the South Moravian Region. One of Masaryk University's top priorities is scientific research. In addition to attaining a leading position in research grant competitions, the university has made considerable financial investments – especially at its newly erected campus – in order to enhance research and teaching capacity, facilitate the development of tools for the transfer of knowledge and improve support for research and innovation.

LOOKING FORWARD TO WELCOMING YOU! ICET AND MASARYK UNIVERSITY

Masaryk University, Faculty of Arts
Department of Educational Sciences
Arna Novaka 1, 602 00 Brno
Czech Republic

www.icet2017.org

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

jedním z hlavních cílů České asociace orální historie (COHA) je podpora vzájemných setkávání badatelek a badatelů realizujících své výzkumy prostřednictvím orální historie. Taková setkání (spolu)pořádaná COHA se s velkým úspěchem uskutečnila v Českých Budějovicích (2009), v Nečtiněch u Plzně (2011), v Pardubicích (2013) a naposledy v Ostravě (2015).

Cílem setkávání je nejen seznámení s výsledky projektů za uplynulé období, ale i diskuse nad společnými teoretickými, metodologickými, etickými, právními, didaktickými či mediálními problémy a výzvami v českém, ale také mezinárodním kontextu.

Vhodným místem pro konání další konference se jeví město Brno jako příklad významného regionálního centra oplývajícího nejen dlouhou historickou a industriální tradicí, které se díky následování řady progresivních trendů (např. v univerzitní sféře, kultuře či výzkumu) může stát místem promýšlení minulého dědictví tváří v tvář současnosti a blízké budoucnosti.

I proto si Vás COHA ve spolupráci s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity (FF MU) a Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea (EÚ MZM) dovoluje pozvat k účasti na 5. konferenci COHA pořádané pod záštitou děkana FF MU, prof. PhDr. Milana Pola, CSc., s názvem

Mnoho tváří orální historie. Od teorie a metodologie k výzkumné praxi, výuce i popularizaci.

Konference s mezinárodní účastí se uskuteční ve dnech **15. – 16. února 2017** v prostorách FF MU v **Brně**.

Vítány jsou přihlášky příspěvků vážících se především k těmto okruhům témat:

Teorie a metodologie orální historie
Problematika paměti a orální historie
Využití orální historie v regionálním výzkumu
Orální historie v muzejní praxi
Orální historie a její využití ve vzdělávání
Popularizace orální historie.

Konferenčními jazyky jsou čeština, slovenština a angličtina.

Důležitá data

Uzávěrka pro odeslání přihlášek na konferenci: **1. prosince 2016**

Oznámení o přijetí příspěvků a další informace: **2. ledna 2017**

Zveřejnění konferenčního programu: **23. ledna 2017**

Přihlášky (viz zvláštní soubor) posílejte v elektronické podobě jako přílohu e-mailu na adresu: coha2017@phil.muni.cz

Organizátoři si vyhrazují právo na výběr konferenčních příspěvků.

Konferenční poplatek činí 300,- Kč (či 10 EURO). Poplatek zahrnuje konferenční materiály, příspěvek na občerstvení během konference i společenský večer. Členové COHA, akademičtí pracovníci a studenti FF MU jsou od konferenčního poplatku osvobozeni.

Informace k platbě konferenčního poplatku naleznete v přihlášce.

Další aktuální informace vám budou zaslány na e-mail uvedený v přihlášce a budou též zveřejňovány na webových stránkách Ústavu pedagogických věd FF MU¹ a COHA².

Věříme v brzké shledání s Vámi v Brně. ☺

Za organizační výbor konference se na spolupráci těší

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D. (předseda COHA)

Doc. Mgr. Jiří Zounek, Ph.D. (Ústav pedagogických věd FF MU)

Mgr. Jana Poláková, Ph.D. (EÚ MZM).

Organizační výbor zodpovědný za vědeckou a organizační část konference má toto složení:

Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D. (Praha)

Doc. Mgr. Jiří Zounek, Ph.D. (Brno)

Mgr. Jana Poláková, Ph.D. (Brno)

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D. (Praha)

Mgr. et Mgr. Lenka Krátká (Praha)

Mgr. Jiří Hlaváček (Praha)

Mgr. Michal Šimáně (Brno)

Doc. PhDr. Dana Knotová, Ph.D. (Brno)

Mgr. Pavla Šimková (Brno)

¹ <http://www.phil.muni.cz/wupv>

² www.oralhistory.cz

FACULTY
OF ARTS

Masaryk University

CALL FOR PAPERS

Studia Paedagogica

22:4, 2017

Issue Topic: Teacher Education and Educational Research

Editors: Klára Šedřová, Sami Lehesvuori

Monothematic issue of the journal *Studia Paedagogica* will be focused on teacher education and professional development and their relationship to educational research.

On the one hand, we may consider the ways in which research results are used in teacher education. The fact that teacher education should draw on current scientific knowledge and should reflect the latest findings of educational research is commonly emphasized. Such a situation presupposes a symbiotic relationship between academics at universities who produce knowledge and disseminate it towards teachers and teachers themselves who put this knowledge into practice and thus validate it. However, this presumption has been repeatedly problematized. Traditionally, a gap between two worlds (Smagorinsky et al., 2004) – the world of research and universities, on the one hand, and the world of real practice on the other hand – has been identified. The representatives of academic knowledge have been criticising some aspects of real teaching at schools (e.g. transmissive teaching and authoritative classroom discourse) in the long term and have been offering theory and research-based alternatives (such as constructivist instruction and dialogic teaching). Complaints about these academic concepts having a limited impact on real practice are ever present. The issue can be also viewed from the perspective of the other side. Teachers often see educational science as detached from reality. In their opinion, academic concepts are difficult to apply, because they are too idealized and disregard the institutional conditions at school. Similarly, the education offered to teachers may be seen as impractical and insufficiently sensitive to teacher needs (Lefstein, Snell, 2011).

On the other hand, we may look at how teacher education itself is becoming an object of research. The topics of teacher education and development have been continuously discussed in the educational sciences. They are understood as a path to ensuring quality of teaching and learning and at the same time seen as a key to promoting educational innovations or reforms.

The issue of what form and content educational programmes for teachers should have is a widely debated one. The effectiveness of teacher education is, however, often called into question. (Van den Bergh, et al. 2015). It has been suggested that pre-service teachers' perceptions of teaching are based strongly on their own experiences of school as a student (Abell, 2000), and that such entrenched beliefs can persist throughout teacher education and into teaching service (Fajet, Bello, Leftwich, Mesler & Shaver, 2005). As for in-service teachers, it is often held that professional development programmes have a limited potential to change the style of teaching a teacher has established (Abell, 2000). As the above propositions suggest, different types of educational and development activities designed for teachers need to be carefully examined and their impact needs to be monitored. As Wilson (2013) points out, it is necessary to identify the underlying mechanisms that render some programmes more effective than others.

The questions that arise in the field thus delimited are numerous.

- *Does educational science produce concepts and theories that are applicable in practice? Is this knowledge useful in the sense that it has a potential to improve educational and learning processes?*
- *How is scientific knowledge transferred into educational programmes? How are these programmes designed and implemented? In what ways is their quality inspected? Can the characteristics of a good educational programme be identified?*
- *Does teacher education conceived in this way have any impact on practice? Are there any examples of successful educational programmes evidencing transferability of academic concepts and theories into real world of school classes?*
- *If teacher education is actually not effective and does not have any noticeable impact on the work of teachers, what are the causes of this state? Can barriers standing in the way of transfer of academic knowledge into practice be identified?*
- *What are the relationships between teachers, researchers and educators? Can we see collegial collaboration or rather rivalry of different professional visions (Goodwin, 1994) amongst them? Do differing professional visions bring problems that need to be addressed? Can their confrontation be also in some way beneficial?*
- *Do the impulses received by researchers from teachers in some way stimulate scientific inquiry? Can teachers be seen as "clients" of research orders? Can teachers themselves produce scientific knowledge or participate in its production?*

Any papers dealing with application of scientific knowledge in pre-service teacher education as well as in-service teacher development activities and programmes are welcome. We would like to focus on all levels of schools, ranging from kindergarten to higher-education level.

This monothematic issue of *Studia Paedagogica* will be published in English. Empirical articles as well as theoretical studies are welcome.

Abstracts of articles proposed for publication are accepted by 30 April, 2017, **full texts** by 30 June, 2017, both at studiapaedagogica@phil.muni.cz. The articles should be written in English and meet the requirements mentioned in the instructions for authors on the journal's web page, see below. Papers will be submitted to a peer-review process which will enable the staff to select papers for publication. The monothematic issue Teacher education and educational research will be published in December 2017.

References

Abell, S. K. (Ed.) 2000. *Science teacher education: An international perspective*. Dordrecht, The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.

Fajet, W., Bello, M., Leftwich, S. A., Mesler, J. L. & Shaver, A. N. 2005. Preservice teachers' perceptions in beginning education classes. *Teaching and Teacher Education*, 21(6), 717–727.

Lefstein, A., & Snell, J. (2011). Professional vision and the politics of teacher learning. *Teaching and Teacher Education*, 27, 505–514.

Smagorinsky, P., Cook, L. S., Moore, C., Jackson, A. Y., & Fry, P. G. (2004). Tensions in learning to teach. Accommodation and the development of a teaching identity. *Journal of Teacher Education*, 55(1), 8–24.

Van den Bergh, L., Ros, A., & Beijaard, D. (2015). Teacher learning in the context of continuing professional development programme: A case study. *Teaching and Teacher Education*, 47, 142–150.

Wilson, S. M. (2013). Professional development for science teachers. *Science*, 340(6130), 310–313.

www.studiapaedagogica.cz